

Ο ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΚΟΥΝΤΟΥΡΙΩΤΗΣ ΑΠΗΛΕΥΘΕΡΩΣΕ ΚΑΤΑ ΤΟ 1913 ΤΗΝ ΘΡΑΚΗΝ

THE FED

CO

SA

STR.
"AGIOS L"

THRACIAN WOMEN'S
"SKOPOS"

Ο άποθανών ναύαρχος Παύλος Κουντουριώτης με στέλη ναυάρχου.

ΑΠΟΒΑΣΙΣ ΕΙΣ ΘΡΑΚΗΝ

Το ελληνικόν στρατηγείον και οι διοικούντες αυτό με περγαμινάς των εν Γερμανία σπουδών των ουδ' εβ' έσκέφθησαν κατά την διάρκειαν του δευτέρου βαλκανικού πολέμου να ενεργήσουν αντιπερισπασμούς κατά των Βουλγάρων δι' αποβάσεων εις τὰ παρ' αυτών κατεχόμενα παράλια της Θράκης.

Οι του γενικού έπιτελείου ήκολούθουν την αυτην πολιτικην την οποίαν οι αυτοί σχεδόν ήκολούθησαν και κατά τον πόλεμον του 1897, να άγνοουν τον στόλον, φοβούμενοι μήπως ή δράσις τούτου τους έπισκίαση τας δάφνας των. Ήγνουν τον στόλον, αυτών ο οποίος έδωσε κυρίως την νίκην εις τον ελληνικόν στρατόν και τους Σέρβους και Βουλγάρους διά των δύο ναυμαχιών του.

Ο ναύαρχος Κουντουριώτης χωρίς καν να ζητήση την γνώμην του γενικού έπιτελείου του στρατού, ουδέ του ναυτικού τοιούτου, κατέλαβεν έξ ιδίας όλης πρωτοβουλίας την 11ην Ιουλίου 1913 τὸ Δεδεαγάτς.

Οι Βούλγαροι κατά τον δεύτερον βαλκανικόν πόλεμον πτω' όσας τας ήττας των, του Κιλκίς, Λαχανά, Δοϊράνης και την κατάληψιν των στενών της Κρέσνας έζηκούθουσι να κρατούν με πέσμα την Θράκην μέχρι της ήμέρας κατά την οποίαν ή Τουρκία έκβαλεν εκ δευτέρου τον πόλεμον εναντίον των και ο τουρκικός στρατός προέλασας υπό την άρχηγίαν του 'Ιζζέτ πασά κατέλαβεν την Άδριανούπολιν.

Ίδιαίτερον έπιμονήν εδειξαν οι Βούλγαροι διά την διατήρησιν του Δεδεαγάτς, τὸ οποίον έφρόντισαν μόλις κατέλαβον από του πρώτου βαλκανικού πολέμου να όχυρώσουν με έπακτια πυροβολεία. Πρὸ του όρμου έτοποθέτησαν γραμμην ναρκών και προβολείας άνιχνεύοντες συνεχώς τας νύκτας τὸ πέλαγος. Κατ' επανάληψιν τὰ όχυρώματα του Δεδεαγάτς εβαλλον εναντίον των πλοίων του στόλου, την δε 29ην Ιουλίου τὸ θωρηκτόν «Ψάρα», τὸ οποίον έπλησίασε πρὸς την άκτην, υπεδέχθησαν τὰ πυροβολεία με συνεχές πυρ.

Η Άδριανούπολις κατελήφθη υπό των Τούρκων την 9ην Ιουλίου και τότε μόνον την 10ην Ιουλίου οι Βούλγαροι άπεσύρθησαν από τὸ Δεδεαγάτς, ο ναύαρχος δε Κουντουριώτης έπιβαίνειν του «Αβέρωφ» έσπευσε να καταλάβη αυτό την 11ην Ιουλίου 1913.

Πρώτην φοράν ή Έλληνική σημαία ύψουτο επί Θρακικού εδάφους. Οι κάτοικοι, Έλληνες κατά μεγίστην πλειονότητα, πολλά όποστάντες εκ της Βουλγαρικής καταχής, μετά ενθουσιασμού και δακρύων υπεδέχθησαν τον έλευθερωτην των άρχηγόν του στόλου Κουντουριώτην και τὸ ελληνικόν ναυτικόν.

Ο νικητής του τουρκικού στόλου πρὸ των Δαρδανελίων, Κουντουριώτης, του όποιου την δόξαν άμφισθητούν τελευταίως τινες, οτινες άπ' εναντίας έπρεπε να εινε δαίμονι διὰ την Μικρασιατικήν καταστροφήν, διότι διευθύνοντες τότε τὸ Έλληνικόν ναυτικόν, ουδέμιαν έλαθον πρόνοιαν, ως οι ναυτικοί κανονισμοί όρίζουν προκειμένου περι έκστρατειών υπερπόντιον όπως προβλέφουν διά ναυτικάς βάσεις δι' ένδεχομένην υποχώρησιν του στρατού και διάσωσιν αυτού και του πληθυσμού, δεν ήκουσε τους συμβούλους του, αλλά προέβη εις την απόβασιν και κατάληψιν του Δεδεαγάτς, καιτοι έστερείτο στρατιωτικόν δυνάμεων και αποβατικόν άγημάτων. Οι γενναίοι εινε πάντοτε τολμηροί, ενώ οι δειλοί εινε διστακτικοί.

Έπαινηλημμένως ζητεί από τὸ στρατηγείον του Βασιλέως Κωνσταντίνου, του τελείως άδιαφορήσαντας διά την Θράκην, στρατιωτικήν συνδρομήν. Ζητεί ο Κουντουριώτης όπως ή 8η μεραρχία, ή εδρισκομένη εις Ξάνθην προχωρήση και καταλάβη την υπό των Βουλγάρων έγκαταλειφθε ι σ α ν Θράκην, διά να μη την καταλάβουν οι Τούρκοι.

Ο μεραρχος γνωρίζων ότι ο τουρκικός στρατός υπό τον 'Ιζζέτ επροχώρει πρὸς άνακατάληψιν της Θράκης έκρινεν ότι ύπήρχε πιθανότης συγκρούσεως με τους Τούρκους και εθεώρησεν ότι ή δύναμις μόνης της μεραρχίας δεν ήτο αρκετή διά την έκτέλεσιν τούτης ενεργείας και εις εβσφος μάλιστα όπου οι Βούλγαροι άποσυρόμενοι άφησαν κατά την συνήθειάν των πολυάριθμα σώματα κομισατζήδων.

ΑΥΡΙΟΝ: Κίνδυνος να περιέλθη ή Θράκη εις τους Βουλγάρους. — Η έγκατάλειψις της Θράκης υπό του στρατηγείου και του Βασιλέως Κωνσταντίνου άνευ ενισχύσεως. — Έκκλησις του Κουντουριώτη πρὸς επέμβασιν του Βενιζέλου.

Ο Κουντουριώτης φοβείται ότι η Θράκη πάλιν θα περιέλθῃ ὑπὸ τὸν βουλγαρικὸν ζυγὸν καὶ μάλιστα ἀφοῦ ἡ ἑλληνικὴ σημαία ἐκυμάτισεν ἐπ' αὐτῆς. Βλέπει τὴν προσπάθειάν του πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Θράκης ναυαγοῦσαν, διότι τὸ στρατηγεῖον τοῦ βασιλέως Κωνσταντίνου τὸν ἐγκαταλείπει ἄνευ στρατιωτικῆς ἐνισχύσεως.

Τηλεγραφεῖ πρὸς τὸν Βενιζέλον ἐπικαλοῦμενος τὴν μεσολάβησιν αὐτοῦ πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Θράκης. Πρὸς τὸν ἐλευθερωτὴν τοῦτον τοῦ ὑποδούλου ἑλληνισμοῦ τηλεγραφοῦν ἐπίσης ὁ μητροπολίτης Δεδεαγᾶς καὶ οἱ πρόκριτοι, ζητοῦντες τὴν μεσολάβησιν αὐτοῦ.

Ο Κουντουριώτης ζητεῖ ἀπὸ τὸ στρατηγεῖον ἐπιτακτικῶς πλέον νὰ τοῦ ἀποσταλῇ εἰς Θράκην τὸ ναυτικὸν σύνταγμα, τὸ εἰς τὸν στόλον ἀνήκον, ὅπως συγκρατήσῃ τὴν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν εἰς Θράκην, καθ' ὅσον οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἠπαλοῦντο ὑπὸ τῶν Βουλγάρων κομιτατζήδων, ὡς ἐπίσης καὶ τὴν ἐνίσχυσιν διὰ πυροβολικῆν παρά τῆς θῆς μεραρχίας.

Τὸ στρατηγεῖον συγκατανεύει τέλος διὰ τῆς κάτωθι διαταγῆς του πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῶν μετόπισθεν καὶ διατάσσει τὴν εἰς Δεδεαγᾶς ἀποστολὴν τοῦ ναυτικοῦ συντάγματος. **1135**
Ἄριθ. 20.235 **Πεζιτ**

Πρὸς τὸν ἀντιπλοίαρχον κ. Τυπάλδον, διοικητὴν 29ου συντάγματος. Ἐνταῦθα. **2762**
Ὅπισθογράφως κοινοποιούμεν ὑμῖν τὴν πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν μετόπισθεν τηλεγραφικὴν διαταγὴν τοῦ γενικοῦ στρατηγεῖου τοῦ βασιλέως, πρὸς γνῶσιν καὶ συμμόρφωσιν.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῆ 12ῃ Ἰουλίου 1913

Ἡ διεύθυνσις ὑπηρεσ. μετόπισθεν (Τ. Σ.)
Ε. Μεσσαλάς
Γενικὸν στρατηγεῖον. Ὑπηρεσίαν μετόπισθεν, Θεσσαλονίκη

Τάγματα πεζοναυτῶν ἐπιβιβάζομενα ἐν τάχει νὰ κατευθυνθῶσιν εἰς Δεδεαγᾶς ὅπου ἡμέτερος στόλος, τιθέμενα ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἀντιναύαρχου Κουντουριώτη. Ἀναφέρατε ἐκτέλεσιν.

Κωνσταντῖνος Β'

Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς ταύτης τὸ πεζοναυτικὸν σύνταγμα ἐπεβιβάσθη τὴν νύκτα τῆς 12ῃς Ἰουλίου ἐπὶ μεταγωγικῶν ἀτμοπλοίων καὶ κατηθύνθη εἰς Δεδεαγᾶς ὅπου συνητήθη μετὰ τὸν θωρηκτὸν «Ἀβέρωφ» καὶ ἐτέθη ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ναύαρχου Κουντουριώτη.

ΑΠΟΒΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΕΖΟΝΑΥΤΩΝ

Διὰ τῶν μέσων τοῦ στόλου καὶ ὑπὸ τὴν προστασίαν αὐτοῦ τὸ σύνταγμα τῶν πεζοναυτῶν ἀπεβιβά-

σθη εἰς τὴν ξηρὰν παρὰ τὸ Δεδεαγᾶς ὅπου συνηνώθη μετὰ τὸν ὀρειβατικὸν πυροβολικῶν, ἀνήκοντα εἰς τὴν 8ην μεραρχίαν τῆς Ξάνθης καὶ διοικούμενον ἀπὸ τὸν ὑπολοχαγὸν Λεοντόπουλον.

Μετὰ τὰς ἀόκνους ἐνθαρρύνσεις καὶ παροτρύνσεις τοῦ ναύαρχου

Κουντουριώτη τὸ ἐκ* τοῦ συντάγματος τῶν πεζοναυτῶν καὶ τοῦ οὐλαμοῦ πυροβολικοῦ συγκροτηθὲν μικτὸν ἀπόσπασμα αὐθημερὸν συνεπλήρωσε τὸν ἐφοδιασμὸν αὐτοῦ εἰς τροφίμα καὶ ἄλλα εἶδη, ἐνισχύθη δὲ δι' οὐλαμοῦ πολυβόλων ἀποβιβασθέντων τῶν δύο πολυβόλων τοῦ «Ἀβέρωφ».

Τὴν ἐπιμελητείαν τοῦ μικτοῦ ἀποσπάσματος ὠργάνωσε ταχύτατα ὁ οικονομικὸς ἀξιωματικὸς τοῦ ναυτικοῦ Διονυσόπουλος.

ΚΑΤΑΛΗΨΙΣ ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ

Τὸ ἀπόσπασμα διὰ ταχείας εἰς τὸ ἐσωτερικὸν προελάσεως κατέλαβε τὰς Φερράς ἀπὸ ὅπου διήρηχετο ἡ γραμμὴ τοῦ σιδηροδρόμου Κωνσταντινουπόλεως καὶ τὰς κωμοπόλεις καὶ χωρία Ρουμτζίκι, Μαρχαμί, Πασματζίκ, Καβαντζίκ, Δαδιά, Μπαλούκι, Τεκί, Ὀκούφ καὶ πολλὰ ἄλλα.

Τὴν πρωίαν τῆς 17ῃς Ἰουλίου τὸ ἑλληνικὸν ἀπόσπασμα συνητήθη εἰς ἀπόστασιν 60 περίπου χιλιομέτρων ἀπὸ τῆς παραλίας καὶ μετὰ τὸν Καραμπουνάρ καὶ Σουφλίου μετὰ τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν τοῦ 9ου τουρκικοῦ σώματος στρατοῦ. Πρὸς στιγμὴν ἐπεκράτησε φόβος συρράξεως, ἀμφότεροι δὲ οἱ ἀντίπαλοι στρατοὶ ἀνεπέτυχον πρὸς μάχην. Μετ' ὀλίγον ὅμως οἱ Τούρκοι ἐστειλαν ἀξιωματικὸν κή-

ρυκα καὶ ἐπρότειναν νὰ ζητηθῶν ὀδηγηθῆναι ἀπὸ τὰς κυβερνήσεις.

Τὸ 9ον τουρκικὸν σῶμα στρατοῦ εἶχε δύναμιν 15 χιλιάδων ἀνδρῶν καὶ εὐρίσκειτο ἐπὶ τῆς γραμμῆς Διδυμοτείου — Σουφλίου μετὰ διοικητὴν τὸν στρατηγὸν Φαχρή πασᾶν. Ὁ ὄγκος τοῦ τουρκικοῦ

στρατοῦ ἦτο μεταξὺ Ἀδριανουπόλεως καὶ Μπαμπά-Εσκι ὅπου ἦτο καὶ ὁ ἀρχιστράτηγος Ἰζζέτ πασᾶς.

Κατόπιν συνεννοήσεων ἀπεφασίσθη Τούρκοι καὶ Ἕλληνες νὰ μείνουν εἰς τὰς θέσεις ὅπου εὐρέθησαν καὶ ὡς ἀνατολικὸν σύνορον τῆς ἑλληνικῆς κατοχῆς ἐν Θράκῃ ὠρίσθη ὁ ποταμὸς Ἐβρος.

Ἦτο ἡ πρώτη φορά κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ἑλλάς ἐπεξέτεινε τὰ ὄρια αὐτῆς πέραν τοῦ Νέστου, μέχρι τοῦ Ἐβρου καὶ ἡ πρώτη φορά κατὰ τὴν ὁποίαν διεξεδίκε τὴν Θράκην, τὴν ἑλληνικωτάτην αὐτὴν χώραν εἰς τὴν ὁποίαν οἱ Βούλγαροι ἀπὸ ἐτῶν ἐργαζόμενοι, κατόπιν τῆς ἐγκληματικῆς ἀδιαφορίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν πολιτικῶν τῆς, εἶλον πολλοῦ ἐπιτύχει νὰ ἀλλάξουν τὸν ἐθνολογικὸν αὐτῆς χαρακτήρα.

Ἡ Τουρκία δὲν εἶχεν ἀκόμη ὑπογράψῃ ὁριστικὴν εἰρήνην μετὰ τῆς Βουλγαρίας, παρὰ τῆς ὁποίας διεξεδίκε τὴν Ἀδριανουπόλιν, ἀλλ' οὔτε μετὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ Σερβίας. Ἐν Βουκουρεστίῳ εἶχε συνέλθει ἡ συνδιάσκεψις τῆς εἰρήνης.

ΑΥΡΙΟΝ : Ἡ πατριωτικὴ χαρὰ τοῦ ναύαρχου Κουντουριώτη.—Ἡ ὀργάνωσις τῆς Διοικήσεως.—Μία διαταγὴ τοῦ Κουντουριώτη.